

SLUŽBENE NOVINE TUZLANSKOG KANTONA

GODINA 7 • TUZLA, PETAK 17. NOVEMBAR/STUDENI 2000. GODINE • IZDANJE NA BOSANSKOM I HRVATSKOM JEZIKU • BROJ 15

528

Na osnovu poglavlja IV, odjeljak B, člana 33. stav 1. tačka e) Ustava Tuzlanskog kantona, donosim

UKAZ

O PROGLAŠENJU ZAKONA O JAVNOM INFORMISANJU

Proglašava se Zakon o javnom informisanju, koji je donijela Skupština Tuzlanskog kantona na sjednici od 2. 11. 2000. godine.

Broj: 01/1-02-1786/00
Tuzla, 8. 11. 2000. g.

Predsjednik
Tuzlanskog kantona,
Dr. Tarik Arapčić, v.r.

ZAKON

O JAVNOM INFORMISANJU

I. OSNOVNE ODREDBE

Član 1.

Ovim Zakonom uređuje se ostvarivanje prava i sloboda građana vezanih za javno informisanje u Tuzlanskom kantonu (u daljem tekstu: Kanton), osnivanje, izdavanje i prestanak rada javnih glasila, uređivanje javnih glasila, odgovornost u javnom informisanju i druga pitanja od značaja za uređivanje oblasti javnog informisanja.

Definisanje pojmova

Član 2.

Pojedini izrazi odnosno pojmovi upotrijebljeni u ovom Zakonu imaju slijedeća značenja:

JAVNO INFORMISANJE obuhvata djelatnost pravnih subjekata u širenju informacija, čiji je cilj obavještanje javnosti o društvenim pojavama, događajima i ličnostima a u svrhu formiranja javnog mnijenja i zauzimanja stava prema pojavama, događajima i ličnostima.

SUBJEKTI INFORMISANJA su: izvori informacija - pravna i fizička lica i društvena zbivanja, sredstva informisanja - mediji i korisnici informacija - građani i politička javnost.

INFORMACIJA je svaki materijal kojim se prijenose činjenice, mišljenja, podaci ili bilo koji drugi sadržaj, uključujući svaku kopiju ili njen dio, bez obzira na oblik ili karakteristike, kao i na to kada je sačinjena i kako je klasificirana.

IZVORI INFORMACIJA - svako društveno zbivanje ili pojava, te fizička i pravna lica, građani koji su značajni za oblikovanje djelotvornog društvenog događaja ili djelovanja.

MEDIJI JAVNOG INFORMISANJA - **MEDIJI** su javna glasila i druga sredstva javnog informisanja.

JAVNA GLASILA su štampa, programi radija i televizije, novinske agencije i ostala javna glasila.

ŠTAMPA su novine, časopisi, revije i druge periodične publikacije.

PROGRAME RADIJA I TELEVIZIJE (u daljem tekstu: radiodifuzija) čine informativni, obrazovni, zabavni, propagandni i drugi programski sadržaji koji se javno emituju, odnosno prijenose na određenoj frekvenciji i određenoj mreži.

NOVINSKE AGENCIJE su novinska udruženja i agencije koje snabdijevaju medije vijestima, fotografijama, reportažama i drugim informacijama.

OSTALA JAVNA GLASILA su plakati, leci, slikovni prikazi sa tekstom ili druga izdanja, umnožena bilo kojim mehaničkim, hemijskim ili elektronskim postupkom, filmovi, videotrake, nosači zvuka i druga glasila koja sadrže obavijesti o nekom događaju, pojavi, licu, predmetu ili djelatnosti.

DRUGI MEDIJI JAVNOG INFORMISANJA su štampana, odnosno proizvedena audio-vizuelna i ostala sredstva koja sadrže informacije o nekom događaju, pojavi, ličnosti, predmetu ili djelatnosti, a namijenjena su informisanju javnosti.

JAVNI ORGAN je svaki organ u Kantonu, kako slijedi:

- izvršni organ;
- zakonodavni i predstavnički organ;
- pravosudni organ;
- organ koji obavlja javnu funkciju a imenovan je ili ustanovljen u skladu sa zakonom;
- pravno lice koje je u vlasništvu ili koje kontroliše javni organ.

KONTROLA znači ili raspolaganje informacijama ili kontrola pristupa informacijama.

LICNA INFORMACIJA je svaka informacija koja se odnosi na fizičko lice koje se može direktno ili indirektno identifikovati činjenicama što nije ograničeno na identifikacijski broj ili fizički, mentalni, ekonomski, etnički, vjerski, kulturni ili socijalni identitet tog lica.

NADLEŽNI JAVNI ORGAN je javni organ koji ima kontrolu nad traženom informacijom, a to je javni organ koji je sačinio informaciju ili za koga je sačinjena informacija. Ako se javni organ koji je sačinio informaciju ili za koga je sačinjena informacija ne može utvrditi, onda je nadležan onaj javni organ čija je funkcija najbliža traženoj informaciji.

Član 3.

DJELATNOST MEDIJA JAVNOG INFORMISANJA obuhvata novinsko-izdavačku, radiotelevizijsku i djelatnost novinskih agencija.

NOVINSKO-IZDAVAČKA DJELATNOST obuhvata prikupljanje, obradu i objavljivanje informacija, uređivanje, izdavanje, štampanje, distribuciju i prodaju štampe.

RADIOTELEVIZIJSKA DJELATNOST obuhvata prikupljanje, obradu i uređivanje informacija, pripremanje, proizvodnju, prijenos i emitovanje radio i televizijskih programa i drugih radiodifuznih sadržaja u cilju stvaranja i emitovanja radio i televizijskog programa namijenjenog javnosti.

DJELATNOST NOVINSKIH AGENCIJA obuhvata djelatnost novinskih udruženja i agencija, koje snabdijevaju medije vijestima, fotografijama, reportažama i drugim informacijama i djelatnost novinara i fotografa, tonskih i video snimatelja.

II. SLOBODA JAVNOG INFORMISANJA

Član 4.

Garantuje se sloboda javnog informisanja, u cilju:

- omogućavanja da informacije pod kontrolom javnog organa predstavljaju javno dobro od vrijednosti i da javni pristup ovim informacijama promoviše veću transparentnost i odgovornost tih javnih organa, te da su ove informacije neophodne za demokratski proces;

- omogućavanja da svako lice ima pravo pristupa ovim informacijama u najvećoj mogućoj mjeri u skladu sa javnim interesom, te da javni organi imaju odgovarajuću obavezu da objave informacije; i

- omogućavanja svakom fizičkom licu da zatraži izmjenu i daje komentar na svoje lične informacije pod kontrolom javnog organa.

Sloboda javnog informisanja obuhvata slobodu izražavanja misli, slobodu prikupljanja, istraživanja, objavljivanja i širenja informacija, slobodu štampanja i distribucije štampe i drugih javnih glasila, te proizvodnju i emitovanje radijskog i televizijskog programa, slobodu primanja ideja i informacija, kao i slobodu osnivanja pravnih lica za obavljanje djelatnosti javnog informisanja.

Član 5.

Sva fizička i pravna lica imaju pravo da, pod jednakim uslovima, učestvuju u javnom informisanju.

U javnom informisanju ne smije se ničim direktno ili indirektno podsticati na rasnu, nacionalnu ili vjersku mržnju i netrpeljivost.

Svako fizičko i pravno lice ima pravo pristupa informacijama koje su pod kontrolom javnog organa, a svaki javni organ ima odgovarajuću obavezu da objavi takve informacije. Ovo pravo pristupa podliježe samo formalnim radnjama i ograničenjima kako je utvrđeno u ovom Zakonu.

Utvrđivanje izuzetka

Član 6.

Izuzetak od objavljivanja tražene informacije se utvrđuje samo u slučajevima kad nadležni javni organ:

- utvrdi izuzetak u smislu članova 7., 8. i 9. za cijelu informaciju ili dio informacije;

- odredi, nakon obavljenog ispitivanja javnog interesa u smislu člana 10., da objavljivanje informacije nije od javnog interesa.

Član 7.

Nadležni javni organ može utvrditi izuzetak, u slučajevima kada se otkrivanjem informacije osnovano može očekivati izazivanje značajne štete po legitimne ciljeve sljedećih kategorija:

- interesi odbrane i sigurnosti, kao i zaštita javne bezbjednosti;
- sprječavanje kriminala i svako otkrivanje kriminala; i
- zaštita donošenja odluke od strane javnog organa u davanju mišljenja, savjeta ili preporuka od strane javnog organa, zaposlenog lica u javnom organu, ili svakog lica koje vrši aktivnosti za ili u ime javnog organa, a ne obuhvata činjenične, statističke, naučne ili tehničke informacije.

Član 8.

Kada nadležni javni organ opravdano utvrdi da zahtjev za pristup informacijama uključuje povjerljive komercijalne interese treće strane, nadležni javni organ će dopisom po hitnom postupku obavijestiti treću stranu o pojedinostima zahtjeva. U dopisu se informiše treća strana o neposrednom objavljivanju informacija, osim ako treća strana, u roku od 15 dana od prijema tog dopisa, ne odgovori u pisanoj formi da takve informacije smatra povjerljivim i navede razloge za štetu koja bi proistekla iz objavljivanja informacija. Nakon prijema takvog odgovora nadležni javni organ će utvrditi izuzetak.

Član 9.

Nadležni javni organ će utvrditi izuzetak kada opravdano utvrdi da tražene informacije uključuju lične interese koji se odnose na privatnost trećeg lica.

Član 10.

Nadležni javni organ će objaviti traženu informaciju, bez obzira na utvrđeni izuzetak ako je to opravdano javnim interesom i uzeti u obzir svaku korist i svaku štetu koje mogu proisteci iz toga.

U donošenju rješenja da li je objavljivanje informacija opravdano javnim interesom, nadležni javni organ će razmotriti okolnosti kao što su (ali nisu ograničene na): svako nepoštivanje zakonske obaveze, postojanje bilo kakvog prijestupa, sudsku pogrešku, zloupotrebu vlasti ili nemar u obavljanju službene dužnosti, neovlašteno korištenje javnih fondova, ili opasnost po zdravlje ili sigurnost pojedinca, javnosti ili okoline.

Ako je utvrđeno da je objavljivanje traženih informacija, koje je nadležni javni organ utvrdio kao izuzetak, u smislu člana 8. ili 9., u javnom interesu, nadležni javni organ će dopisom obavijestiti treću stranu da će informacije biti objavljene po isteku roka od 15 dana od dana prijema tog dopisa. Treća strana će biti obaviještena o pravu žalbe i nadležnom organu kome žalba treba biti podnesena, uz neophodne informacije u vezi sa obraćanjem takvom organu, kao i krajnjem roku i troškovima za podnošenje žalbe. Treća strana će također dopisom biti obaviještena o pravu obraćanja ombudsmenu za informisanje a ovaj dopis će sadržavati sve neophodne informacije za obraćanje ovom uredu.

Član 11.

Ako je dio traženih informacija utvrđen kao izuzetak, nadležni javni organ će izdvojiti takav dio i objaviti ostatak informacija, osim ako uslijed ovog razdvajanja informacije nisu postale nerazumljive.

III. POSTUPAK PRISTUPA INFORMACIJAMA

Podnošenje zahtjeva

Član 12.

Zahtjevi za pristup informacijama se podnose onom javnom organu za koji podnosilac zahtjeva smatra da ima nadležnost.

Javni organ neće ispitivati niti zahtijevati razloge opravdanosti zahtjeva. Zahtjev za pristup informaciji mora:

- biti u pisanoj formi, napisan na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini;

- sadržati dovoljno podataka o prirodi i sadržaju informacija, kako bi se omogućilo da javni organ provede redovne aktivnosti u cilju pronalaženja zahtijevanih informacija; i

- uključiti ime podnosioca zahtjeva kao i podatke za kontaktiranje podnosioca zahtjeva.

Ako se zahtjev odnosi na ličnu informaciju, onda zahtjev, pored ispunjavanja uslova iz stava 2., samo sačinjava fizičko lice na koje se isti odnosi, ili od strane zakonskog zastupnika podnosioca zahtjeva ili od lica kojeg je podnosilac zahtjeva ovlastio u pisanoj formi za pristup informaciji. Ako je zahtjev sačinjen od strane lica na koje se odnosi, ovo lice će potpisati zahtjev i pokazati svoj zakonom utvrđen lični dokument sa fotografijom. Ako je zahtjev sačinjen od strane zakonskog zastupnika podnosioca zahtjeva ili lica koje je ovlašteno za pristup informaciji, to lice će potpisati zahtjev, pokazati svoj zakonom utvrđen lični dokument sa fotografijom, dokaz o zakonskom zastupanju ili punomoć, kao i kopiju zakonom utvrđenog ličnog dokumenta podnosioca zahtjeva.

Određivanje nadležnog javnog organa

Član 13.

Ako javni organ koji primi zahtjev nije nadležni organ, on će, u roku od 8 dana od dana prijema zahtjeva, prosljediti zahtjev nadležnom javnom organu i dopisom o tome obavijestiti podnosioca zahtjeva. Zahtjev se ne prosljeđuje ako se u navedenom vremenskom periodu utvrdi da je tražena informacija pod kontrolom javnog organa koji je primio zahtjev, a nadležni javni organ, nakon što je obaviješten o pojedinostima ovog zahtjeva, nema prigovora da javni organ koji je primio zahtjev, obradi takav zahtjev. Javni organ koji je primio zahtjev smatra se nadležnim javnim organom i obrađuje zahtjev u smislu člana 14.

Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnog javnog organa, a u slučaju kada javni organ koji primi zahtjev ima kontrolu nad traženom informacijom, javni organ koji je primio zahtjev se smatra nadležnim javnim organom. Ako se ne može utvrditi sjedište nadležnog javnog organa, a u slučaju kada javni organ koji je primio zahtjev nema kontrolu nad traženom informacijom, javni organ koji je primio zahtjev će u vremenskom periodu utvrđenom u stavu 1. obavijestiti podnosioca zahtjeva da zahtjev ne može biti obrađen iz ovog razloga.

Član 14.

Po prijemu zahtjeva za pristup informaciji nadležni javni organ preduzima sve redovne mjere da prikupi zahtijevane informacije, i razmotri sve činjenice i okolnosti koje su značajne za obradu zahtjeva.

Ako se odobri pristup informaciji, bilo djelimično ili u cijelosti, nadležni javni organ donosi rješenje o čemu dopisom obavještava podnosioca zahtjeva.

Dopisom se podnosilac zahtjeva:

- obavještava o mogućnosti ličnog pristupa informacijama u prostorijama nadležnog javnog organa;

- obavještava o mogućnosti umnožavanja, troškovima umnožavanja, te da se umnožavanje podnosiocu zahtjeva osigurava nakon izvršene uplate. Kada je umnožavanje informacije veoma složeno ili dugotrajno, umnožavanje se osigurava podnosiocu zahtjeva u vrijeme koje je prihvatljivo i za podnosioca zahtjeva i za nadležni javni organ.

Podnosiocu zahtjeva se prilaže kopija tražene informacije kada se ista osigurava besplatno u smislu člana 17. ovog Zakona.

Ako odbije zahtjev za pristup informaciji, bilo djelimično ili u cijelosti, nadležni javni organ donosi rješenje i dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva.

Dopis sadrži:

- zakonski osnov za izuzeće informacije, uz navode članova ovog Zakona na koje se poziva, kao i sva materijalna pitanja koja su važna za odluku, što uključuje i uzimanje u obzir faktora javnog interesa; i

- obavijest o pravu podnošenja žalbe određenom organu, a što uključuje neophodne podatke za kontaktiranje takvog organa, krajnji rok za podnošenje žalbe kao i troškove podnošenja žalbe.

Rok za obavještenje podnosioca zahtjeva, kako je utvrđeno u stavovima 2. i 3. ovog člana, je 15 dana od dana prijema zahtjeva. Za zahtjeve koji se obrađuju, u smislu člana 8. i člana 10. stav 3. ovog Zakona, ovaj rok se produžava za vremenski period utvrđen u tim članovima. Podnosilac zahtjeva će dopisom, a po hitnom postupku, biti obaviješten o produžetku roka kao i o razlozima tog produženja.

O žalbi protiv rješenja iz stava 1. ovog člana koje je donio nadležni javni organ općine ili pravno lice koje je u vlasništvu, ili koje kontroliše javni organ općine, odlučuje Ministarstvo obrazovanja, nauke, kulture i sporta (u daljem tekstu: Ministarstvo).

O žalbi protiv rješenja iz stava 1. koje je donio nadležni javni organ Kantona ili pravno lice koje je u vlasništvu, ili koje kontroliše javni organ Kantona, odlučuje komisija koju formira Vlada Kantona.

Nemogućnost postupanja u skladu sa zahtjevom

Član 15.

Ako javni organ primi zahtjev koji nije u skladu sa odredbama člana 12. isti poduzima sve aktivnosti da udovolji zahtjevu u redovnoj proceduri. Ako nije moguće udovoljiti zahtjevu zbog nerazumljivosti ili nedostatka podataka, javni organ u roku od 8 dana od dana prijema zahtjeva u pisanoj formi o tome obavještava podnosioca zahtjeva. Ova obavijest sadržava sva specifična pitanja koja mogu razjasniti zahtjev, kopiju vodiča, kao i obavijest podnosiocu zahtjeva da može podnijeti preinačen zahtjev koji se tretira kao novi zahtjev.

Ako je javni organ koji primi zahtjev ili nadležni organ u nemogućnosti da postupi u skladu sa zahtjevom uslijed nedostatka potrebnih podataka za kontaktiranje podnosioca zahtjeva, takav zahtjev može zanemariti.

Jezik na kojem su informacije dostupne

Član 16.

Informacije su dostupne na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini.

Nadležni javni organ nije dužan da prevodi informacije sa jednog na drugi službeni jezik u Bosni i Hercegovini.

Troškovi umnožavanja

Član 17.

Nadležni javni organ ne naplaćuje naknade ili takse za podnošenje zahtjeva ili za pisane obavijesti u smislu ovog Zakona.

Cijene se određuju samo za usluge umnožavanja, a utvrđuju se u uputama koje se donose u smislu ovog Zakona. Za standardnu veličinu fotokopija prvih deset stranica se ne naplaćuje.

IV. LIČNE INFORMACIJE

Pravo na izmjenu ili davanje komentara na lične informacije

Član 18.

Svako lice ima pravo osigurati da njegove lične informacije koje su pod kontrolom javnog organa budu tačne ili, u odnosu na

svrhu prikupljanja ili korištenja informacije, da budu aktuelne, kompletne, relevantne za zakonsku namjenu zbog koje su pohranjene, te da na bilo koji drugi način nisu pogrešne.

Nakon odobravanja pristupa ličnim informacijama, podnositelj zahtjeva može pristupiti u smislu stava 1., tako što podnosi:

- zahtjev za izmjenu. Zahtjev za izmjenu može se odbiti samo ako nadležni javni organ utvrdi da informacije na koje se zahtjev odnosi ispunjavaju uslove iz stava 1. Zahtjev za izmjenu se mora sačinjavati i obraditi u smislu Zakona o upravnom postupku. Ako se zahtjev odbije, nadležni javni organ dopisom o tome obavještava podnosioca zahtjeva, a ovaj dopis mora ispunjavati uslove utvrđene u članu 14. stav 3. ovog Zakona; i/ili

- komentar koji se dodaje na lične informacije. Komentar mora potpisati podnositelj zahtjeva, te se mora odnositi na informacije na koje se dodaje. Nadležni javni organ u roku od 15 dana od dana prijema komentara dopisom obavještava podnosioca zahtjeva da je takav komentar dodan informacijama.

V. PRAVA, OBAVEZE I ODGOVORNOSTI JAVNIH ORGANA

Dužnost pomaganja

Član 19.

Javni organ poduzima sve redovne mjere pomoći svakom fizičkom ili pravnom licu koje traži da ostvari bilo koje pravo u smislu ovog Zakona.

Službenik za informisanje

Član 20.

Svaki javni organ imenuje službenika za informisanje koji obrađuje zahtjeve sačinjene u skladu sa ovim Zakonom.

Obaveza dostavljanja

Član 21.

Svaki javni organ donosi:

- vodič kojim se svakom licu omogućava pristup informacijama pod kontrolom javnog organa uključujući (ali nije ograničeno na) informacije potrebne za obraćanje javnom organu i njegovom službeniku za informisanje, bitne elemente postupka podnošenja zahtjeva, zajedno sa uzorkom zahtjeva u pisanoj formi, informacije o kategorijama izuzetaka, postupku pristupa informacijama, troškovima umnožavanja, pristupu pravnom lijeku, i svim bitnim rokovima. Vodič takođe upućuje na indeks registar, kao i na način pristupa registru. Vodič se objavljuje u službenom javnom glasilu i kada je moguće putem interneta, a dostupan je na zahtjev. Ovaj Vodič je besplatan;

- indeks registar vrsta informacija koje su pod kontrolom javnog organa, oblik u kojem su informacije na raspolaganju, kao i podatci o tome gdje se može pristupiti tim informacijama. Ovaj indeks registar se stavlja na raspolaganje u smislu odredaba iz alineje 1. ovog člana;

- statističke podatke, po tromjesečnom prikazu, koji se odnose, ali nisu ograničene na broj primljenih zahtjeva, vrstu traženih informacija, utvrđene izuzetke, kao i odluke koje se donesu u toku postupka, te konačne odluke. Ovi statistički podatci se dostavljaju Skupštini Kantona, a dostupne su na zahtjev;

- izvještaj, najmanje godišnji, u kojem se detaljno navode funkcije, politika, poslovi i organizaciona struktura i finansijski poslovi javnog organa, što uključuje, ali nije ograničeno na njegov predloženi budžet i godišnji finansijski izvještaj koji sadrži detalje

o ostvarenim prihodima i rashodima u prethodnoj godini. Ovaj izvještaj je dostupan na zahtjev.

Zabrana cenzure

Član 22.

Niko nema pravo cenzurisati informacije.

Niko nema pravo ograničavati prava i slobode javnog informisanja i uticati na sadržaj i tok javnog informisanja.

Ograničavanje prava i sloboda javnog informisanja može se vršiti u skladu sa zakonom.

U sporovima o povredama slobode javnog informisanja odlučuje nadležni sud.

Zaštita privatnosti

Član 23.

Svako lice ima pravo na zaštitu privatnosti, dostojanstva, ugleda i časti.

Lica koja imaju javnu funkciju, imaju pravo na zaštitu privatnosti, osim u slučajevima kada se njihov privatni život odražava na njihovo javno djelovanje.

VI. OSNIVANJE I PRESTANAK RADA JAVNIH GLASILA

Član 24.

Javna glasila mogu osnivati i izdavati domaća i strana pravna i fizička lica, u skladu sa zakonom.

Ako javno glasilo osnivaju dva ili više osnivača, njihovi međusobni odnosi uređuju se ugovorom, zaključenim u pismenoj formi.

Član 25.

Osnivač javnog glasila dužan je prije početka izdavanja, odnosno emitovanja izvršiti upis javnog glasila u sudski registar (u daljem tekstu: Registar).

Registar vodi, u skladu sa zakonom, nadležni sud.

Član 26.

Prijavu za upis u Registar podnosi ovlašteno lice.

Uz prijavu se, pored zakonom propisanih dokaza, podnosi i akt o osnivanju javnog glasila.

Član 27.

Akt o osnivanju javnog glasila, iz člana 26. ovog Zakona, donosi osnivač, u skladu sa zakonom.

Akt o osnivanju javnog glasila, između ostalog, sadrži: naziv javnog glasila, naziv i sjedište osnivača, izvor i način finansiranja, sredstva za osnivanje javnog glasila, programsku koncepciju, ime glavnog i odgovornog urednika, jezik, pismo, tiraž, period izdavanja i adresu štamparije, odnosno frekvenciju i vrijeme emitovanja i adresu radio ili televizijske stanice.

Član 28.

Za javna glasila iz oblasti radiodifuzije (radio, televizija, radiotelevizija) neophodna je i dozvola za korištenje frekvencije, koju izdaje Nezavisna komisija za medije - IMC (Independent Media Commission) do preuzimanja Regulatorne agencije za telekomunikacije.

Član 29.

Ako osnivač nije istovremeno izdavač javnog glasila međusobna prava, obaveze i odgovornosti osnivača i izdavača utvrđuju se ugovorom.

Član 30.

Ako se sa izdavanjem javnog glasila, odnosno emitovanjem radiodifuznog programa ne počne u roku od tri mjeseca od dana upisa u Registar ili ako nadležni javni organ oduzme osnivaču javnog glasila dozvolu za korištenje frekvencije, javno glasilo će se brisati iz Registra.

Član 31.

Javno glasilo prestaje sa radom na osnovu odluke osnivača javnog glasila.

O odluci iz prethodnog stava osnivač je dužan da obavijesti nadležni sud, u roku od 15 dana od dana donošenja odluke, radi brisanja iz Registra.

Član 32.

Osnivač javnog glasila odgovoran je za ostvarenje programske koncepcije i za obezbjeđenje materijalno tehničke osnove javnog glasila u skladu sa zakonom.

Član 33.

Informisanje slijepih i slabovidih lica ostvaruje se putem javnih glasila dostupnih slijepim i slabovidim licima, i to:

- na Brajevom pismu,
- audiokasetama i
- štampanim materijalima sa uvećanim slovima.

VII. UREĐIVANJE JAVNIH GLASILA**Uređivačka nezavisnost**

Član 34.

Javna glasila su slobodna u utvrđivanju i provođenju svoje uređivačke politike.

Uređivačku politiku javnog glasila utvrđuje i sprovodi redakcija javnog glasila u skladu sa programskom koncepcijom osnivača.

Član 35.

Uređivanje javnih glasila podrazumijeva poštivanje profesionalnih standarda Međunarodne federacije novinara, drugih profesionalnih standarda, kriterija i pravila i kodeksa novinarske etike, te Pravila i propisa Nezavisne komisije za medije - IMC-a.

Interes javnosti u odnosu na utvrđivanje uređivačke politike javnih radio i televizijskih programa zastupaju programski, odnosno redakcijski savjeti, odnosno urednička vijeća (u daljem tekstu: uređivačko tijelo).

Osnivač javnog glasila je dužan obrazovati odgovarajuće uređivačko tijelo.

Članovi uređivačkog tijela, iz stava 3. ovog člana, imenuju se iz reda stručnjaka za novinarstvo, kulturu, nauku, umjetnost i drugo.

Kada javno glasilo osniva Kanton ili općina sastav uređivačkog tijela mora da odgovara i nacionalnoj strukturi stanovništva područja za koje je javno glasilo osnovano.

Član 36.

U provođenju uređivačke politike, javna glasila informativnog karaktera su dužna da:

- služe javnom interesu i doprinose formiranju slobodnog javnog mišljenja,

- nepristrasno, objektivno, istinito i argumentovano objavljuju informacije,

- doprinose promovisanju vrijednosti demokratije, političkog pluralizma, tolerancije i razumijevanja među ljudima i narodima,

- poštuju ljudsko dostojanstvo i fundamentalna prava drugih i

- budu otvoreni i dostupni za različita mišljenja i poglede, od interesa za javnost.

Za provođenje uređivačke politike, u smislu odredaba stava 1. ovog člana, odgovorno lice u javnom glasilu je i glavni i odgovorni urednik.

Član 37.

Način rada, prava i obaveze i odgovornosti u uređivanju javnog glasila regulišu se općim aktom osnivača, odnosno izdavača, u skladu sa zakonom.

Član 38.

Odnosi između novinara, glavnog urednika i izdavača, te njihova međusobna prava i obaveze utvrđuju se općim aktom pravnog lica, koje obavlja djelatnost javnog informisanja, uz saglasnost osnivača.

Glavni urednik i urednici

Član 39.

Javno glasilo ima glavnog i odgovornog urednika.

Glavni i odgovorni urednik odgovoran je za svaku informaciju objavljenu u javnom glasilu, osim saopćenja javnih organa upravljanja o činjenicama čije je objavljivanje hitne prirode i od posebnog značaja za građane i organizacije, a odnosi se na opasnost po život i zdravlje ljudi, njihovu imovinu ili bezbjednost zemlje.

Član 40.

Glavnog i odgovornog urednika imenuje i razrješava organ upravljanja osnivača, odnosno izdavača javnog glasila, na način i u postupku utvrđenom općim aktom.

Član 41.

Glavni i odgovorni urednik rukovodi radom redakcije, obavlja poslove u vezi sa uređivanjem javnih glasila i provodi uređivačku politiku.

Član 42.

Funkcije glavnog i odgovornog urednika ne mogu biti odvojene.

Javno glasilo može imati odgovornog urednika za pojedina izdanja, odnosno programe radija ili televizije.

Član 43.

Za glavnog i odgovornog urednika javnog glasila, koje osniva Kanton ili općina, može biti imenovano lice, koje, pored općih uslova utvrđenih zakonom, ispunjava i slijedeće posebne uslove:

1. da je državljanin Bosne i Hercegovine,
2. da ima prebivalište na teritoriji Bosne i Hercegovine,
3. da ima visoku stručnu spremu,
4. da nema odgovornost unutar političke partije ili organizacije koja je povezana sa političkom partijom,
5. druge uslove, utvrđene općim aktom osnivača, odnosno izdavača.

Novinari

Član 44.

Novinar je stručno lice koje prikuplja i obrađuje podatke i priprema informacije za javna glasila.

Prava i odgovornosti novinara utvrđuju se zakonom, općim aktom osnivača, odnosno izdavača, kolektivnim ugovorom i kodeksom novinarske etike.

Član 45.

Novinar ima pravo izražavati stajalište o svim događajima, pojavama, licima, predmetima i djelatnostima.

Novinaru se ne može otkazati ugovor o radu, umanjiti plaća ili izmijeniti položaj u uredništvu zbog iznošenja stajališta, u skladu sa odredbom stava 1. ovog člana.

Član 46.

Novinar ima pravo odbiti napisati, odnosno pripremiti ili učestvovati u oblikovanju priloga, čiji se sadržaj protivi pravilima novinarskog zanimanja i etike.

Odredba stava 1. ovog člana ne odnosi se na tehničko-redaktorsku obradu podataka.

Ako novinar odbije izvršiti nalog zbog toga što bi izvršenjem naloga kršio pravila novinarskog zanimanja, poslodavac mu ne može otkazati ugovor o radu, umanjiti plaću ili izmijeniti položaj u uredništvu.

Član 47.

Prilog, čiji je smisao promijenjen u postupku uredničke obrade, ne smije se objaviti pod imenom autora, bez njegovog pristanka.

Za prilog, objavljen suprotno odredbi stava 1. ovog člana, odgovara glavni i odgovorni urednik.

Ako je prilogom, objavljenim suprotno odredbi stava 1. ovog člana, povrijeđen ugled autora, autor može zahtijevati naknadu štete.

Odredba stava 1. ovog člana odnosi se i na pseudonim, kojim se služi pojedini autor.

Član 48.

Ako se informacija prijenosi iz drugog domaćeg ili inostranog javnog glasila, obavezno se navodi izvor informacije.

Ukoliko je poznat autor informacije koja se prijenosi, obavezno je navođenje imena i prezimena autora.

Impresum

Član 49.

Na svakom primjerku štampe moraju biti otisnuti: naziv i sjedište, odnosno ime i prezime i prebivalište novinskog osnivača ili izdavača; redni broj pod kojim je javno glasilo upisano u Registar; ime i prezime direktora novinskog izdavača i glavnog urednika; naziv i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište štampara, te mjesto i datum štampanja, odnosno umnožavanja.

Na svakom primjerku drugog štampanog javnog glasila moraju biti odštampani: naziv i sjedište, odnosno ime, prezime i prebivalište osnivača, izdavača i štampara, ili pravnog ili fizičkog lica koju je novinu izradilo i umnožilo nekim drugim mehaničkim, hemijskim, elektronskim ili drugim postupkom, veličina tiraža, te mjesto i datum štampanja, odnosno umnožavanja.

Obaveza dostavljanja štampe

Član 50.

Izdavač je dužan jedan primjerak novina, štampanog djela i drugog javnog glasila dostaviti Ministarstvu i po pet primjeraka Biblioteci Tuzlanskog kantona u Tuzli i Narodnoj i univerzitetskoj biblioteci Bosne i Hercegovine u Sarajevu, radi arhiviranja.

Obaveza čuvanja tekstova i audiovideo snimaka

Član 51.

Javno glasilo dužno je čuvati tekstove i audiovideo snimke, koji sadrže informacije, najmanje 14 dana od dana objavljivanja.

Javno glasilo je dužno omogućiti uvid u objavljene tekstove i audiovideo snimke, radi ostvarivanja prava zainteresovanih lica na ispravku ili odgovor, odnosno drugih zakonom utvrđenih prava.

U slučaju pokretanja sudskog postupka sporni tekst ili audiovideo snimak mora se čuvati sve dok se postupak ne okonča.

Objavljivanje reklama

Član 52.

Ekonomsko-propagandne i reklamne poruke su emitovane (objavljene) obavijesti u samopromotivne svrhe pravnog ili fizičkog lica, u vezi sa trgovinom, zanatom ili profesijom, da bi se promovisalo snabdijevanje robom ili uslugama, uključujući nepokretnu imovinu, prava i obaveze.

Ekonomsko-propagandne i reklamne poruke iz zemlje i inostranstva objavljuju se u javnim glasilima, u skladu sa zakonom i drugim propisima i programskom koncepcijom javnog glasila.

Član 53.

Reklame se moraju na jasan i uočljiv način označiti i odvojiti od drugih sadržaja javnog glasila.

Reklame, a posebno one u kojima se predstavljaju maloljetna lica, ne mogu propagirati nasilje, pornografiju i druge sadržaje, koji mogu prouzročiti povredu zdravlja, mentalni i fizički razvoj mladih.

Nije dozvoljeno objavljivanje reklama proizvoda i usluga, čije je reklamiranje zabranjeno posebnim zakonima.

Član 54.

Radio i televizijske emisije vijesti, odnosno informativno-političke emisije mogu se prekidati reklamama, tek nakon 30-te minute trajanja.

Nije dozvoljeno prekidati reklamama radio i televizijske programe u kojima se prijenose vjerski ceremonijali.

Igrani i televizijski filmovi, čije je trajanje duže od 45 minuta, mogu se prekidati reklamama jedanput za svaki ukupni period od 45 minuta.

U sportskim i drugim programima, koji sadrže pauzu ili koji se sastoje iz autonomnih dijelova, reklame se mogu objavljivati samo u vrijeme pauze ili umetanjem između autonomnih dijelova programa.

Reklame se objavljuju umetanjem između pojedinih programskih emisija, a mogu se objavljivati i prekidanjem programskih emisija, na takav način da cjelovitost i kvalitet programa ne budu oštećeni.

Sponzoriranje

Član 55.

Da je program ili serija programa sponzoriran u cijelosti ili djelimično, mora se jasno naznačiti na početku ili na kraju programa.

Na sadržaj i termin emitovanja sponzoriranih programa sponzor ne može uticati na takav način da dovodi u pitanje odgovornost i uređivačku nezavisnost radija ili televizije.

Sponzoriran program ne može podsticati prodaju, kupovinu ili iznajmljivanje proizvoda ili usluga trećeg lica, posebno putem specijalnih promotivnih aluzija na te proizvode ili usluge.

Sponzoriranje vijesti i aktuelnih informativnih programa nije dopušteno.

Emitovanje za treća lica

Član 56.

Javna glasila sa područja Kantona, koja predstavljaju kandidate i izborne programe, dužna su, u toku izborne kampanje, u skladu sa izbornim zakonom i Pravilima i propisima Nezavisne komisije za medije - IMC-a, omogućiti političkim strankama i nezavisnim kandidatima ravnopravan pristup svojim programima, u cilju predstavljanja kandidata i izbornih programa, uz pravo na naknadu troškova nastalih po tom osnovu.

Emitovanje izbornih spotova političkih stranaka i nezavisnih kandidata vrši se na komercijalnoj osnovi, u skladu sa odredbama ovog Zakona o objavljivanju radio i televizijskih reklama.

Član 57.

Programi, koji bi mogli nauditi fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju djece i omladine, mogu se emitovati u terminu između 24.00 i 6.00 sati.

Ukoliko se takvi programi emituju u nekodiranom obliku, moraju se identifikovati posebnom najavom prisustvom vizuelnog simbola za sve vrijeme njihovog trajanja.

Programe, koji bi mogli nauditi fizičkom, mentalnom ili moralnom razvoju djece i omladine, određuje uređivačko tijelo javnog glasila.

Član 58.

Zabranjeno je javno izlaganje i prodaja štampe sa pornografskim sadržajem.

Zabrana iz prethodnog stava ovog člana ne odnosi se na prodaju u posebnim prodajnim objektima.

Uslove za otvaranje prodajnih objekata, iz stava 2. ovog člana, utvrđuje Ministarstvo.

VIII. ODGOVORNOST U JAVNOM INFORMISANJU

Član 59.

Za istinitost datih, odnosno objavljenih informacija odgovoran je izvor informacije, odnosno autor i glavni i odgovorni urednik javnog glasila.

Član 60.

Ako javno glasilo objavi neistinitu informaciju zainteresovano pravno ili fizičko lice može pokrenuti pred nadležnim sudom postupak za naknadu štete protiv osnivača, odnosno izdavača javnog glasila.

Član 61.

Osnivač, odnosno izdavač je dužan nadoknaditi drugom štetu prouzročenu informacijom, objavljenoj u javnom glasilu.

Materijalna šteta nadoknađuje se uspostavom stanja, koje je bilo prije nego je šteta nastala, odnosno isplatom naknade u novcu ako uspostava prijašnjeg stanja nije moguća ili ne otklanja štetu potpuno, saglasno općim propisima o obligacionim odnosima.

Materijalna šteta nadoknađuje se ispravljanjem netačne informacije, objavljivanjem ispravke informacije i javnim izvinjenjem, te isplatom pravedne novčane naknade za pretrpljene bolove i strah, ako intenzitet i trajanje bolova i straha to opravdavaju, saglasno općim propisima obligacionog prava, o čemu odlučuje nadležni sud.

Nematerijalnu štetu dužan je nadoknaditi osnivač, odnosno izdavač, koji informacijom o ličnom ili porodičnom životu, ili nekom drugom informacijom, objavljenoj u javnom glasilu, povrijedi ustavom ili zakonom zaštićeno pravo fizičkog lica.

Član 62.

Izdavač se oslobađa odgovornosti za naknadu štete:

1. ako je informacija, kojom je šteta učinjena tačna i potpun izvještaj sa rasprave na sjednici javnog organa ili javnog skupa, ili je prenesena iz dokumenata pribavljenih od javnih organa a njen smisao nije promijenjen uredničkom obradom;

2. ako je informacija, kojom je šteta učinjena autorizovani intervju;

3. ako se informacija, kojom je šteta učinjena temelji, na istinitim činjenicama ili na činjenicama za koje je autor imao osnovani razlog povjerovati da su istinite i preduzeo je sve potrebne mjere za provjeru njihove istinitosti, a postojalo je opravdano zanimanje javnosti za objavu te informacije;

4. ako je informacija, kojom je šteta učinjena, fotografija oštećenika snimljena uz njegovo znanje i pristanak radi objavljivanja;

5. ako se sporne informacije odnose na vrijednosne sudove autora, čije je objavljivanje bilo u javnom interesu.

Ako je informacija autorizovana, a pojedini dijelovi sadrže očigledne uvrede ili klevete, autorizacija ne isključuje i zajedničku odgovornost izdavača i glavnog urednika javnog glasila.

Odredbe stava 1. ovog člana ne odnosi se na lične podatke čija je tajnost propisana zakonom, te informacije o maloljetnim licima.

Član 63.

Ako je štetu fizičkom ili pravnom licu autor informacija ili glavni urednik prouzročio namjerno ili zbog grube nepažnje, osnivač odnosno izdavač ima pravo od autora, odnosno glavnog urednika zahtijevati naknadu isplaćenog iznosa.

IX. OBJAVLJIVANJE SAOPĆENJA, ODGOVORA I ISPRAVKI

Član 64.

Javno glasilo dužno je da na zahtjev javnog organa, bez odlaganja i bez skraćivanja, objavi saopćenja o činjenicama, čije je objavljivanje hitne prirode i od posebnog značaja za građane i organizacije, a odnosi se na opasnost po život i zdravlje ljudi, njihovu imovinu ili bezbjednost zemlje.

Član 65.

Javno glasilo dužno je da objavi odgovor na objavljenu informaciju, ako se tim odgovorom bitno dopunjuju činjenice iz objavljene informacije u pogledu istinitosti i objektivnosti.

Odgovor se objavljuje u istom dijelu javnog glasila i na isti način, na koji je objavljena i informacija na koju se daje odgovor, i to u prvom, a najkasnije u drugom narednom broju, odnosno emisiji javnog glasila, po prijemu odgovora.

Nije dozvoljeno da se istovremeno objavljuje komentar ispravke.

Član 66.

Ako zahtjev za objavljivanje odgovora bude odbijen podnositelj zahtjeva ima pravo prigovora glavnom i odgovornom uredniku javnog glasila u roku od osam dana od dana kada je obaviješten da je objavljivanje njegovog odgovora odbijeno.

Ukoliko glavni i odgovorni urednik odbije prigovor, podnositelj prigovora ima pravo pokrenuti sudski postupak, u skladu sa odredbama Zakona o kleveti.

Član 67.

Javno glasilo je dužno da objavi ispravku objavljene informacije kojom je učinjena povreda prava ili interesa pravnog ili fizičkog lica.

Član 68.

Javno glasilo je dužno da objavi ispravku informacije, osim:

1. ako se ispravka ne odnosi na informaciju, zbog koje se zahtjeva objavljivanje ispravke, odnosno ako ne sadrži stvarne podatke u vezi sa navodima iznesenim u informaciji;

2. ako bi objavljivanje ispravke, s obzirom na njenu sadržinu, prouzročilo odgovornost glavnog i odgovornog urednika javnog glasila predviđenu zakonom;

3. ako se ispravka odnosi na navode u objavljenoj informaciji, čija je istinitost utvrđena pravosnažnim aktom javnog organa;

4. ako ispravku, koju podnosi pravno ili fizičko lice, nije potpisalo ovlašteno lice pravnog lica, odnosno fizičko lice.

5. ako je ispravka nesrazmjerno duža od informacije u kojoj su izneseni navodi zbog kojih se podnosi, odnosno, dijela informacije na koji se neposredno odnosi;

6. ako je ispravka podnesena po isteku 30 dana od dana objavljivanja informacije u javnom glasilu, odnosno od dana saznanja za objavljivanje informacije, ako zainteresovano lice iz objektivnih razloga nije u tom roku moglo saznati za njeno objavljivanje;

7. ako je podnesena nova ispravka sa istim sadržajem kao i ranije podnesena ispravka i ako spor pred sudom, radi objavljivanja ranije podnesene ispravke iste informacije, nije pravosnažno okončan;

8. ako je već objavljena ispravka iste informacije, koju je podnijelo neko od ovlašćenih lica.

Član 69.

Ispravka se mora objaviti bez izmjena i dopuna, u istom dijelu javnog glasila i na isti način na koji je bila objavljena i informacija na koju se ispravka odnosi, i to u prvom, a najkasnije u drugom narednom broju, odnosno emisiji javnog glasila, po prijemu ispravke.

Ako su informaciju, na koju je data ispravka, objavila, odnosno emitovala druga javna glasila, ta javna glasila su dužna da prenesu i ispravku te informacije u prvom, a najkasnije u drugom narednom broju, odnosno emisiji tog glasila.

Član 70.

Ako je lice, na koje se odnosi objavljena informacija umrlo, pravo da zahtijevaju objavljivanje ispravke imaju njegova djeca, braćni drug, roditelji, braća i sestre.

Ovo pravo mogu koristiti i preduzeća, ustanove i druga pravna lica, ako se informacija odnosi na rad umrlog u vezi sa tim pravnim licima.

Član 71.

Podnositelj ispravke dužan je da u ispravci naznači informaciju na koju se ispravka odnosi, kao i naziv, broj i stranu novina

u kojima je informacija objavljena, naziv emisija radija i televizije, odnosno broj i naziv filmske novosti.

Ispravka mora da se zasniva isključivo na podacima kojima se pobijaju navodi iznijeti u objavljenoj informaciji.

Podnositelj ispravke dužan je da ispravku potpiše, navede adresu stanovanja i broj lične karte.

Član 72.

Ukoliko je ispravka nesrazmjerno duža od informacije na koju se ispravka odnosi, javno glasilo dužno je obavijestiti podnosioca da ispravku informacije skрати u roku od pet dana.

Ukoliko podnositelj ispravke u ostavljenom roku iz stava 1. ovog člana ne postupi po zahtjevu, javno glasilo će odbiti njeno objavljivanje, izuzev ukoliko podnositelj ispravke ne ovlasti redakciju da ispravku objavi u skraćenom obliku, odnosno izvodu.

Ispravka se objavljuje besplatno.

Član 73.

Ako javno glasilo odbije da objavi ispravku informacije ili je ne objavi na način predviđen ovim Zakonom i u određenom roku, podnositelj ispravke ima pravo da podnese tužbu protiv glavnog i odgovornog urednika nadležnom sudu, na čijem se području nalazi sjedište, odnosno prebivalište podnosioca ispravke.

Tužba se podnosi u roku od 15 dana od dana isteka roka za objavljivanje ispravke informacije.

X. FINANSIRANJE

Član 74.

Javna glasila finansiraju se iz prihoda od prodaje informacija i programa, reklamiranja, sponzorstva, usluga za treća lica, putem kablovske mreže, donacija ili drugih izvora prihoda, u skladu sa zakonom.

Finansiranje specijalnih glasila za potrebe slijepih i slabovidnih lica u specijalnim tehnikama na Brajevom pismu, audio tehnici i štampanim materijalima sa uvećanim slovima vrši Vlada Tuzlanskog kantona na osnovu sporazuma zaključenog sa Savezom udruženja slijepih građana Kantona.

XI. NADZOR

Član 75.

Nadzor nad provođenjem ovog Zakona vrši Ministarstvo.

Poštivanje profesionalnih standarda novinarstva, kodeksa novinarske etike i kriterija profesije prate redakcije i osnivači, odnosno izdavači, direktno ili putem posebnog tijela, kao i profesionalna udruženja.

XII. KAZNE NE ODREDBE

Član 76.

Novčanom kaznom od 400 KM do 4.000 KM kaznit će se za prekršaj pravno ili fizičko lice kao osnivač, odnosno izdavač javnog glasila:

1. Ako ne izvrši upis javnog glasila u Registar prije početka izdavanja, odnosno emitovanja (član 25.);

2. Ako ne obavlja djelatnost javnog informisanja, u skladu sa odredbama člana 36. ovog Zakona.

3. Ako na štampanom javnom glasilu nisu označeni podaci utvrđeni članom 49. ovog Zakona;